

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 214: Tướng Không Có Tánh Thì Không Dung Thông, Tánh Không Có Tướng Thì Không Hiện Lộ

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 015)

Chuyển ngữ: Tịch Minh

【Tướng phi Tánh bất dung, Tánh phi Tướng bất hiện.】

(Tướng không có Tánh thì không dung thông, Tánh không có Tướng thì không hiện lộ).

Hai câu này vô cùng quan yếu. Tánh¹ là không nơi nào không hiện hữu, không nơi nào là không dung thông. Bất cứ hiện tượng nào cũng đều dung hòa trong Tánh, tựa như sữa và nước hòa quyện vào nhau vậy; rời khỏi Tánh thì quyết định không có Tướng, cho nên từ nơi Tướng mà có thể kiến Tánh.

Tánh nếu như không có Tướng, thì Tánh ở đâu? Lục căn của chúng ta không duyên đến được. Chân Như Bồn Tánh tuy là tận hư không biến pháp giới, không nơi nào là không hiện hữu, nhưng mắt chúng ta nhìn không thấy, tai cũng nghe không được. Chẳng những năm căn tiếp xúc không được, mà tâm của chúng ta cũng tiếp xúc không được. Tâm chính là ý niệm, ý niệm không tiếp xúc được.

Nhà Pháp Tướng Duy Thức nói, công năng của ý thức thứ sáu rất lớn. Ý thức thứ sáu chính là cái mà ngày nay chúng ta gọi là tư tưởng. Công năng của nó, hướng vào bên trong thì có thể duyên đến A-lại-da thức, hướng ra bên ngoài thì nó có thể duyên đến hư không pháp giới, công năng to lớn đến như vậy, nhưng nó lại không duyên được Tự Tánh, không có cách nào kiến Tánh.

Điều này nói lên rằng, Tánh nếu như không có Tướng, thì Tánh sẽ không hiện lộ ra được. May mắn là Tánh hiện ra rất nhiều Tướng, khiến cho người thật

¹ Tánh (Tịnh): Chỉ bản thể chân thật, bất sinh bất diệt của vạn pháp.

sự thấu hiểu nhận ra: Tánh ở đâu? Tướng chính là Tánh, tất cả mọi vạn tướng chính là Tánh vậy.

Cũng giống như buổi tối chúng ta nằm mộng. Chúng ta biết rằng giấc mộng là do tâm biến hiện ra. Tâm là năng mộng (chủ thể tạo ra mộng), mộng là sở mộng (đối tượng được tạo ra); Tâm là Năng, Mộng là Sở.

Khi không nằm mộng, hỏi bạn: Tâm của bạn ở đâu? Tìm không ra, không biết là ở đâu cả. Đến khi giấc mộng xuất hiện, thì dễ giải quyết rồi. Tâm ở đâu? Cảnh mộng chính là tâm. Trong mộng tùy ý niệm (cầm) lấy một vật, đó đều là tâm. Toàn Vọng tức Chân, toàn Chân tức Vọng.

Bạn nếu hỏi: Chân Như Bồn Tánh của chúng ta đang ở đâu? Tận hư không biến pháp giới Y Chánh Trang Nghiêm,² mọi thứ đều là Tánh, không có một pháp nào không phải là Tánh, thật đúng là tùy ý niệm lai (tùy ý cầm lấy).

Người kiến Tánh rồi mới nhập vào cảnh giới này. Chúng ta ngày nay cũng có thể học: Tánh ở đâu? Tôi tùy tiện niệm một vật cho bạn xem, bạn so sánh thử xem, có giống hay không? Nhìn thì rất giống cái dáng vẻ ấy, nhưng kỳ thực là không phải.

Vì sao không phải? Chúng ta là học cái dáng dấp của người kiến Tánh, chứ trên thực tế thì chưa kiến Tánh. Người thật sự kiến Tánh thì có dáng vẻ thế nào? Đối với tất cả hiện tượng đều không có phân biệt, không có chấp trước, đó chính là kiến Tánh.

Chúng ta ngày nay không thể kiến Tánh, chịu thiệt thòi chính là ở chỗ phân biệt chấp trước, chưa thể xa rời phân biệt chấp trước. Nếu quả thật xa rời được phân biệt chấp trước, thì đúng rồi, khi đó tùy tay niệm lấy, không gì là không phải [Tánh]. Cho nên điều này, bản thân mình chưa nhập cảnh giới thì không thể bắt chước được.

² Y Chánh Trang Nghiêm: Y báo (hoàn cảnh môi trường) và Chánh báo (thân tâm chúng sinh) đều trang nghiêm thanh tịnh.